

BUDAPEST XXI. KERÜLET CSEPEL ÖNKORMÁNYZATA

ALPOLGÁRMESTER

BESZÁMOLÓ

a 2013. évi gyermekvédelmi feladatok ellátásáról

Összeállította:

Szathmáry Ádám

szociális és egészségügyi szakreferens

Papp Veronika,

Gyermekjóléti Központ, szakmai vezető

Előterjesztő:

Morovik Attila

alpolgármester

Az előterjesztő megtárgyalásra javasolja:

a Humánerőforrás és Fenntartható Fejlődés Bizottságnak

Törvényességi szempontból ellenőrizte:

Dr. Szeles Gábor

jegyző

Budapest XXI. Kerület Csepel Önkormányzata Képviselő-testülete
2014. évi ⁹⁵sz. előterjesztés
Testületi ülés dátuma: 2014. ok. 24.

Az előterjesztés leadva: 2014. április hó 17. nap

Testületi ülés időpontja:

2014. április 24.

Tisztelt Képviselő-testület!

A gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló, többször módosított 1997. évi XXXI. törvény 96.§ (6) bekezdése alapján a helyi önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden év május 31-ig átfogó értékelést készít, amelyet a Képviselő-testület megtárgyal. Az értékelést – települési önkormányzat esetén a képviselő-testület általi megtárgyalást követően – meg kell küldeni a gyámhatóságnak. A gyámhatóság az értékelés kézhezvételétől számított harminc napon belül javaslattal élhet a települési önkormányzat, illetve az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv felé, amely hatvan napon belül érdemben megvizsgálja a gyámhatóság javaslatait és állásfoglalásáról, intézkedéséről tájékoztatja.

2014. március 27-én került sor a kerületi Gyermekvédelmi Tanácskozásra, melyen a résztvevők áttekintették a jelzőrendszer működését, a jelzőrendszer tagjai közötti együttműködés minőségét, gyakoriságát. A Tanácskozáson értékes javaslatok hangzottak el a gyermekvédelmi munka, a jelzőrendszer tagjai közötti együttműködés magasabb színvonalra emelésének érdekében. Az értékelésbe ezeket a szempontokat is beépítettük. Munkánk során a Gyermekvédelmi Tanácskozáson elhangzottakat hasznosítjuk.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy a gyermekvédelmi feladatok ellátásáról szóló beszámolót megtárgyalni és elfogadni szíveskedjék.

Budapest, 2014. április

Morovik Attila

alpolgármester

HATÁROZATI JAVASLAT

Budapest XXI. Kerület Csepel Önkormányzata Képviselő-testülete úgy dönt, hogy a gyermekvédelmi feladatok 2013. évi ellátásáról szóló beszámolót elfogadja.

Határidő elfogadásra: **azonnal**

Felelős: **Németh Szilárd** polgármester

A határozat elfogadásához a képviselők **egyszerű többségű** támogató szavazata szükséges.

**GYERMEKVÉDELMI BESZÁMOLÓ
2013.**

1. Csepel demográfiai mutatói a 2013. évben

Budapest XXI. kerületében állandó lakóhellyel 75080 fő rendelkezett a 2013. év során. Ebből kiskorú 13.283 fő volt. A 0-14 éves korosztály létszáma 10.532, a 14-18 éves korosztály létszáma 2.751 fő. A 2012. évvel összehasonlítva a kiskorúak számanem mutat jelentős változást.

1.2. Születések száma

2013-ban csökkent a születések száma az előző évhez képest – míg 2012-ben 682 gyermek, 2013-ban 639 gyermek született, ez valamivel több, mint 6 %-os csökkenést jelent. A koraszülések száma 66.

Gyermekehalálozás a 2013. évben nem volt.

2. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása

<u>Támogatás megnevezése</u>	<u>Jogosultak (fő)</u>
Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény	2216
Óvodáztatási támogatás	65
Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás	2012
Csepeli ösztöndíj	236
Kiegészítő gyermekvédelmi támogatás	22
Szociális étkezési térítési díjkedvezmény	615
Nyári gyermekétkeztetés	256 – 54 napon keresztül
Babaköszöntő csomag	245
Csepeli nevelési segély	109

A 2013. év során is a központi költségvetés biztosította a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény, a kiegészítő gyermekvédelmi támogatás és az óvodáztatási támogatás teljes fedezetét.

A rendkívüli gyermekvédelmi támogatásra, csepeli nevelési segélyre, csepeli ösztöndíjra, és a gyermekétkeztetésre, szociális étkezési térítési díjkedvezményre fordított összeg teljes mértékben az önkormányzatot terhelte.

3. Gyermekjóléti szolgáltatás célja, feladata, működésének tapasztalat

Budapest XXI. Kerületében a gyermekjóléti szolgáltatást az Önkormányzat által fenntartott Humán Szolgáltatások Igazgatósága Gyermekjóléti Központja látta el.

3.1. A Gyermekjóléti Központ személyi feltételei

A családgondozói létszám a 2013. év során 12 fő családgondozó, 1 fő szociális asszisztens és 1 fő központvezető volt.

A családgondozók a törvény által meghatározott családszám feletti esetszámmal

dolgoztak az elmúlt év során, ez átlag 55-60-as családot jelent. Mindez szellemileg, és pszichésen is jelentősen megterhelte a szakembereket.

A családgondozók munkáját heti egy alkalommal jogász, fejlesztőpedagógus, valamint főállású pszichológus is segítette.

2013-ban havi egy alkalommal került sor szupervízióra.

3.2. A Gyermekjóléti Központ működési területe és ellátottainak köre

A Központ működési területe Budapest XXI. kerület Csepel közigazgatási területe. 2013-ban összesen 554 családot és 1014 gyermeket gondoztak a munkatársak.

(Alapellátásban történő gondozás: 715 gyermek, védelembe vétel: 164 gyermek, utógondozás, szakellátásból kikerült: 9 gyermek, ideiglenes hatállyal elhelyezett: 10 gyermek, átmeneti nevelt: 116 gyermek.)

A Központ feladata a gyermekek érdekeit védő alap- és speciális személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatás biztosítása a szociális munka eszközeinek, módszereinek felhasználásával.

A Gyermekjóléti Központ prevenciós szolgáltatások nyújtásával biztosítja a gyermek testi és lelki egészségének fejlődését, a családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését.

E célkitűzések megvalósulása, vagy a már kialakult veszélyeztetettség megszüntetése, ill. a családjából kiemelt gyermek visszahelyezésének elősegítése érdekében – figyelembe véve a gyermek igényeit és szükségleteit – egyéni és csoportos speciális szolgáltatásokat nyújt.

A Központ munkatársai a gyermek veszélyeztetettségének megszüntetése érdekében a személyes gondoskodást nyújtó ellátás kezdetekor minden esetben tájékoztatást adnak az ellátás tartalmáról, a családgondozás módjáról, a gondozott személyekkel kapcsolatban kezelt adatokról, valamint a szülői és gyermeki jogokról, kötelezettségekről is megkapják az érintettek az írásbeli felvilágosítást. Ennek tudomásul vételét írásbeli nyilatkozatban is rögzítik (Együttműködési nyilatkozat). A szakemberek a családgondozás során egyéni gondozási-nevelési tervet készítenek, és az ebben rögzítettek szerint látják el feladatukat. A tervek tartalmazzák a veszélyeztető okokat, körülményeket, a jelzőrendszeri tagok által megjelölt problémákat, és az ezek megszüntetése érdekében szükséges változtatásokra irányuló megállapításokat, feladatokat.

A Gyermekjóléti Központ tevékenysége a kezelt probléma típusa és az ellátott gyermekek száma szerint

Fő problémátípusok és az ellátott gyermekek száma:

Megnevezés	Gyerek-szám
Anyagi (megélhetési, lakhatással összefüggő)	319
Gyermeknevelési	184
Gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézség	65
Magatartászavar, teljesítményzavar	141
Családi konfliktus (szülők egymás közti, szülők-gyermek közti)	102
Szülők vagy a család életvitele	135
Szülői elhanyagolás	38
Családon belüli bántalmazás	9
Szenvedélybetegségek	16

Mint a fenti táblázatból is látszik, a lakhatás megoldatlansága, az anyagi problémák, valamint a gyermekkel kapcsolatosan felmerülő gyermeknevelési probléma az, ami miatt a legnagyobb számban keresték fel az ügyfelek a Gyermekjóléti Központot.

A tavalyi évhez hasonlóan emelkedő tendenciát mutatott a családi konfliktusok száma, nagyrészt ezek is visszavezethetőek az anyagi problémákra. Sok család településről településre, illetve kerületről kerületre vándorol. Ebben az esetben komoly problémát jelent a Központ munkatársai számára, hogy a veszélyeztetett kiskorúakat nem tudják nyomon követni, így a gyermek gyakorlatilag kicsúszik a gyermekvédelmi gondoskodás alól.

A Gyermekjóléti Központ által biztosított speciális szolgáltatások (15/1998. (IV.30.) NM rendelet, valamint az 1997. évi XXXI. tv. alapján):

- utcai és lakótelepi szociális munka
- kórházi szociális munka
- kapcsolattartási ügyelet
- készenléti ügyelet

3.2.1. Utcái és lakótelepi szociális munka

Az utcai és lakótelepi szociális munka célja a magatartásával, testi, lelki, értelmi fejlődését veszélyeztető, a szabadidejét az utcán töltő, kallódó, csellengő gyermekek speciális segítése, illetve a lakóhelyéről önkényesen eltávozó, vagy gondozója által a lakásból kitett, ellátás és felügyelet nélkül maradt gyermekek felkutatása, lakóhelyére való visszakerülésének elősegítése, szükség esetén átmeneti gondozásának vagy gyermekvédelmi gondoskodásban részesítésének kezdeményezése.

Kerületünkben ezen feladatkört heti 40 órában látja el két munkatárs. A szakemberek Csepel gyermek- és fiatalkorúak által leginkább látogatott területeit (pl.: Sétáló utca, Ady-lakótelep, Csepel Plaza, Nagy Imre ÁMK és környéke) keresték fel heti rendszerességgel, és igyekeztek felvenni a kapcsolatot a rendszeresen utcán csavargó, illetve a kirívó viselkedésükkel másokat zavaró fiatalokkal.

Összes kapcsolatfelvétel:	989 fő
---------------------------	--------

információnyújtás, tájékoztatás	989
segítő beszélgetés	133
prevenciós tevékenység	436
tanácsadás	389

Továbbá:

teszt kitöltés	129 alkalommal
szakmai konzultáció	11 alkalommal
egészségügyi tanácsadás	32 alkalommal

3.2.2. Kórházi szociális munka

Központunk folyamatosan kapcsolatot tartott a tavalyi év során a területileg illetékes egészségügyi intézményekkel, valamint a környező kórházakkal. A családgondozók közül 2 fő látja el, heti 20 órában, a fenti intézményekkel kapcsolatos koordinációs feladatokat. A kapcsolattartás kiemelten fontos a válsághelyzetben lévő várandós anyákkal folytatott munka során, az újszülöttek hazaadása, illetve egészségügyi veszélyeztetés észlelése esetén. Központunk az alábbi intézményekkel áll kapcsolatban:

- Heim Pál Gyermekkorház
- Heim Pál Gyermekkorház – Madarász utcai részleg
- Heim Pál Gyermekkorház – Pszichiátriai osztály
- SOTE I. számú Gyermekgyógyászati Klinika
- SOTE II. számú Gyermekgyógyászati Klinika
- SOTE I. számú Nőgyógyászati és Szülészeti klinika
- Vadaskert Gyermek és Ifjúságpszichiátriai Kórház
- Jahn Ferenc Dél-pesti Kórház és Rendelőintézet
- Nyírő Gyula Kórház – Drogambulancia

3.2.3. Kapcsolattartási ügyelet

Intézményünkben minden hónap második és negyedik szombatján (amely nem minden esetben egyezik meg a naptár szerinti páros és páratlan hétvégékkel!) működött kapcsolatügyelet 9:00 óra és 13:00 óra között, valamint a család időbeosztását figyelembe véve hétköznap is, igény szerint.

A kapcsolatügyelet formái

* Támogatott kapcsolattartás: Intézményünk ebben az esetben a helyszínt biztosította, szakképzett mediátoraink a kapcsolattartás idején kizárólag szükség szerint avatkoztak közbe. Időtartama a kapcsolatügyelet teljes időtartama is lehetett. Ebben az esetben a mediátor nem volt végig egy légtérben a kapcsolattartóval és a gyermekekkel.

* Ellenőrzött kapcsolattartás: időtartama maximum 60 perc volt, mely idő alatt a szakképzett mediátor állandóan jelen volt a kapcsolattartáson, s fokozott figyelemmel kísérte azt.

Abban az esetben, ha a családban korábban bántalmazás történt, vagy a felek között olyan jellegű konfliktusok állnak fenn, amelyek ezt szükségessé teszik, lehetőség volt az ún. „zsilipeltetésre”, mely azt jelenti, hogy a kapcsolattartó és a kiskorút nevelő-gondozó szülő nem találkozik egymással, csúsztatott időben érkeznek, illetve távoznak. A gondozó szülő a mediátoroknak adja át a gyermeket, majd elhagyja az intézményt, vagy egy olyan helyiségben várakozik, ahol nem találkozhat a másik féllel.

A kapcsolattartásról minden esetben jelenléti ív készül, valamint a mediátorok hivatalos feljegyzést készítenek a kapcsolattartáson történetekről.

A tavalyi év során összesen 19 gyermek esetében volt támogatott kapcsolattartás (13 család) és 1 gyermek esetében ellenőrzött (1 család).

Kapcsolattartási ügyelet 23 napon volt. Mediáción 2 család vett részt, 8 alkalommal.

3.2.4. Készenléti ügyelet

A készenléti ügyelet célja a Gyermejkölési Központ nyitvatartási idején túl felmerülő krízishelyzetekben történő azonnali segítség, információnyújtás, tanácsadás, vagy tájékoztatás. A telefonon jelentkező szakember minden hívás esetén szakszerű segítséget tud nyújtani, vagy ilyen segítséget tud mozgósítani a krízishelyzet megszüntetése érdekében.

A 2013-as évben összesen 28 hívás érkezett a krízistelefonunkra. Tapasztaltuk, hogy a jelzőrendszer tagjai, illetve a hatóságok is élnek ezzel a lehetőséggel. Négy hívás érkezett be erre a számra oktatási- nevelési intézményektől, illetve a helyi rendőrségtől.

A 28 hívásból 13 valós krízishelyzet volt. A téli időszakban hajléktalanok ellátatlanságáról jeleztek szakembereinknek, és a tavaszi árvíz ideje alatt is érkezett be telefonhívás a készülékre.

Előfordult, hogy szociális ellátásról érdeklődtek ügyfeleink.

A 2013-es év végén változott az eddigi intézkedési terv a készenléti ügyelettel kapcsolatban, mert az eddigiekkel ellentétben, amikor csak távoltagezés esetén kellett kollégáinknak kimennie a helyszínre, most egyéb krízishelyzetekben is lehetőségük van az azonnali személyes kapcsolatfelvételre.

Távoltagezési ügyelethez hívás nem érkezett.

4. Bölcsődék

A Humán Szolgáltatások Igazgatóságához három bölcsődei részleg tartozik. 26 csoportszobában, 338 engedélyezett férőhely áll rendelkezésre a gyermekek életkorához igazodó szakszerű gondozáshoz, neveléshez. A férőhelyek iránt nagy igény jelentkezik.

A bölcsődei csoportok maximális létszáma 2 év alatti gyermekek esetében 12 fő, második életévüket betöltött gyermekeket ellátó csoportban pedig 14 fő. Ezt a létszámot túllépni nem lehet, ez azonban felveti azt a problémát, hogy az év közbeni felvételek miatt a csoportok összetétele életkor szempontjából nehezen tartható.

2013. december 31-én 248 fő volt a beíratott gyermekek száma. A bölcsődébe való felvétel folyamatos, a gondozási-nevelési év egészében zajlik a gyermekek beszoktatása, legintenzívebben a szeptember és december közötti időszakban.

Továbbra is komoly probléma azonban a környező kerületekből, illetve az agglomerációból érkező, fiktív csepeli lakcímmel rendelkező családok magas száma. Szerencsére az elmúlt egy évben a Védőnői Szolgálattal történő együttműködésnek köszönhetően sok jogosulatlan igénybe vevőt sikerült kiszűrni, és így több, valóban a kerületben élő gyermek tudja igénybe venni az ellátást.

5. A kerületi oktatási-nevelési intézményekkel való együttműködés, az intézményekben folyó gyermekvédelmi munka

5.1. Óvodák

A kerületben működő óvodák pedagógusai és gyermekvédelmi felelősei a Gyermekjóléti Központ munkatársaival közösen kísérik figyelemmel a veszélyeztetett gyermekek életkörülményeinek alakulását.

A Gyermekjóléti Központ családgondozói havonta egy alkalommal minden intézményt felkerestek annak érdekében, hogy a valamilyen szempontból veszélyeztetett gyermekek szüleivel találkozzanak. Sajnos a szakembereket ritkán keresték meg a szülők, azonban az óvodai látogatások a gyermekvédelmi felelősökkel és az óvodapedagógusokkal való személyes találkozást is szolgálták.

2013 második félévében az Óvodai Gyermekvédelmi Munkaközösségbe delegáltunk egy családgondozót, aki közvetít Központunk és a nevelési intézmények gyermekvédelmi felelősei között. Minden hónapban tartanak egy értekezletet, melynek témája segíti a gyermekvédelmi felelősök munkáját. Pl. szociális ellátások és igényléseik módja, jogszabályi változások, stb.

5.2. Általános és középiskolák

A Gyermekjóléti Központ munkatársai a 2013. év során az összes kerületben működő általános és középiskolával felvették a kapcsolatot annak érdekében, hogy az intézmény szolgáltatásait közelebb vigyék a tanulókhoz, szüleikhez és az

oktató-nevelő munkát folytató pedagógusokhoz.

Az általános iskolákban három-négy hetente egy alkalommal, előre megbeszélt időpontban tartottak fogadó órát a koordinátor családgondozók. Itt is, ugyanúgy, ahogy az óvodákban, a szülőknek lehetőségük van a családgondozóval való kapcsolatfelvételre, a szakemberek tapasztalatai szerint azonban nem szívesen keresik fel őket az oktatási-nevelési intézmények falain belül. Az iskolákban töltött időszak itt is a gyermekvédelmi felelősökkel történő esetmegbeszélést szolgálták.

A 2013-2014-es tanév kezdetétől a koordinátori feladatokat az utcai szociális munkások látták el. Ezen a területen is szükséges az intézmények közötti kapcsolat, a szakember felkeresése lehetőségének megismertetése az érintettekkel – ebben a Gyermekjóléti Központ számít az oktatási-nevelési intézmények segítségére is.

Az igazolatlan iskolai mulasztások ügyében folyamatos volt a kapcsolattartás az intézmények és a Központ között. Az iskolák egyre inkább törekedtek arra, hogy jelzési kötelezettségüknek eleget tegyenek, melynek során 2013-ban összesen 290 esetben éltek jelzéssel a Gyermekjóléti Központ felé. A Központ munkatársai minden esetben visszajelzést küldtek az illetékes oktatási intézmény felé az általuk megtett intézkedésekről, illetve a családdal való kapcsolatfelvétel tapasztalatairól.

5.3. Nevelési Tanácsadó

A Nevelési Tanácsadó diagnosztikai, rehabilitációs célú és pszichoterápiás ellátást végez. Az intézménybe a kerület óvodái, iskolái és egészségügyi intézményei irányíthatják ellátottjaikat, gondozottjaikat. A Tanácsadó munkatársai kihelyezett rendelésen és a saját intézményen belüli szakellátás keretében látják el a kerületben élő 3-18 éves korosztályba tartozó gyermekeket.

A kihelyezett rendeléseken (pl.: óvodákban, iskolákban) a szakemberek pszichológiai és fejlesztőpedagógiai tevékenységet végeznek. Ezek döntően a pedagógiai-pszichológiai szemlélet formálását szolgálják, valamint korrekciós foglalkozásokat jelentenek.

A saját intézményen belüli szakellátás a súlyosabb problémák pszichés és fejlődési diagnosztikai feltárását és terápiás ellátását foglalja magában.

A Nevelési Tanácsadó és a Gyermekjóléti Központ kapcsolata nem mondható szorosnak, valószínűleg javítana a gyermekvédelmi szakmai tevékenységen a szorosabb együttműködés, erre törekedni szükséges a jövőben.

5.4. Védőnői Szolgálat

A HSI Gyermekjóléti Központjának kapcsolata a kerületi Védőnői Szolgálat munkatársaival rendszeres. A védőnők családlátogatásaik során szerzett tapasztalataikról folyamatosan beszámolnak a Központ szakembereinek. A védőnők tapasztalata szerint egyre magasabb a mélyszegénységben élők száma. Meglátásuk szerint a szülők az egyre súlyosbodó anyagi problémák miatt gyermekeikkel türelmetlenebbek, de a lehetőségeikhez képest igyekeztek gondoskodni róluk.

A Védőnői Szolgálat által gondozottak létszáma a 2013. évben

Korcsoport	2013.	
	Gondozottak száma	Fokozott gondozásra szoruló
<i>Várandós anyák száma</i>	287	77
<i>0 – 11 hónaposak száma</i>	642	102
<i>12 – 35 hónaposak száma</i>	1286	156
<i>3 – 6 évesek száma</i>	2511	268
<i>7 – 18 éves közösségbe nem járók</i>	72	30
Összes gondozott száma	4798	633

6. A gyámhivatal hatáskörébe tartozó eljárások, ügyek

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló többször módosított 1997. évi XXXI. törvény szellemének megfelelően a gyámhatóság gyermekvédelmi feladatai elsősorban a gyermek családból való kiemelésének megelőzésére, a gyermek családban tartására, illetve a veszélyeztetettség megelőzésére, kezelésére irányulnak. A gyámhatóság hatáskörébe tartozó gyermekvédelmi hatósági intézkedések:

- a Gyermekjóléti Központ felhívása a gyermek alapellátására
- védelembe vétel elrendelése
- ideiglenes hatályú elhelyezés elrendelése
- családba fogadás elrendelése
- átmeneti nevelésbe vétel elrendelése
- tartós nevelésbe vétel elrendelése
- utógondozói ellátás elrendelése

2013. január 1-jével átalakult a gyermekvédelmi hatóság szervezete, a gyámhivatalok a Kormányhivatalok szakigazgatási szerveként működnek tovább, a korábbi jegyzői gyámhatósági feladatok is gyámhivatali hatáskörbe kerültek. A korábbi évekkel ellentétben a gyámhivatal által elrendelt intézkedésekről szóló adatok nem képezik a beszámoló részét, tekintettel arra, hogy a jogszabály ezt már nem írja elő a hatóság számára.

7. Kapcsolattartás a területben működő civil szervezetekkel

7.1. Magyar Vöröskereszt Családok Átmeneti Otthona

A Magyar Vöröskereszt Budapesti Szervezete több mint 10 éve működteti területünkben a Családok Átmeneti Otthonát. 2005 óta krízis- és kiléptető otthonnal is bővült a szervezet csepeli férőhelyeinek száma. Az átmeneti otthon lakói különböző okok miatt kerültek be a 2013. év folyamán az intézménybe:

- családi krízis
- felmondott albérlet
- más anyaoththonban, vagy családok átmeneti otthonában megszűnt elhelyezés
- válási krízis
- családon belüli erőszak
- hajléktalan állapot.

A Családok Átmeneti Otthona átmeneti elhelyezést nyújtó bentlakásos otthon, ahonnan a törvény által biztosított idő letelte után ki kell lépnie a családnak. A Gyermekjóléti Központ jó kapcsolatot ápolt az Otthonnal, több alkalommal sikerült rászoruló családot elhelyezni az intézmény keretein belül. A közös esetekben gyakoriak voltak a konzultációk, esetmegbeszélések az Otthon szakemberei és a Központ családgondozói között. A be- és kiköltözésekről az Otthon munkatársai folyamatosan tájékoztatták a Gyermekjóléti Központ munkatársait, az általuk észlelt veszélyeztető körülményekről írásos jelzéseket is küldtek.

7.2. Burattino Hátrányos Helyzetűeket Segítő Iskolaalapítvány

A Burattino Általános és Szakképző Iskola, Gyermekotthon a Burattino Hátrányos Helyzetűeket Segítő Iskolaalapítvány fenntartásában, közös igazgatású integrált intézményként működik. Az Alapítvány gyermekotthona három telephelyen, összesen 52 férőhellyel működik.

Az iskolában hátrányos helyzetű gyermekek és családjaik gondozása érdekében komplex nevelési, oktatási, gyermekvédelmi, pszichológiai feladatokat látnak el, egész napos oktatás keretén belül.

A gyermekotthon otthont nyújtó ellátás keretén belül a tavalyi év során is befogadta az ideiglenes hatállyal elhelyezett, átmeneti vagy tartós nevelésbe vett gyermekeken kívül a krízishelyzetbe került családok gyermekeit is.

A 2013. év folyamán az intézmény több alkalommal is írásos jelzéssel élt a Gyermekjóléti Központ felé, amikor a hozzájuk járó csepeli gyermekekkel kapcsolatban veszélyeztető körülményt tapasztaltak. Gyakoriak voltak az év során a gyermekvédelmi felelőssel közös családlátogatások, illetve az iskola munkatársaival közös esetmegbeszélések.

7.3. Magyar Élelmiszerbank Egyesület

A Humán Szolgáltatások Igazgatósága a 2013. év folyamán szerződésben állt a Magyar Élelmiszerbank Egyesülettel. Az együttműködés eredményeként az év során három alkalommal kerülhetett sor élelmiszeradomány kiosztására a Gyermekjóléti és a Családsegítő Központ által gondozott családok között.

2013 januárjában csokoládé adomány felajánlást kaptunk, **199 db** adventi naptárat osztottunk szét a rászorulóknak.

2013 júliusában **900 db** zöldborsó konzervet, **600 db** kukorica konzervet, **33 karton (594 db)** kekszet, **25 karton (1200 db)** Sport szelet csokoládét és **240 db** bébiételt osztottunk szét 300 rászoruló között.

2013 novemberében **1588 kg** tömegű élelmiszer került szétosztásra 300 fő között. Lisztet, tésztát, kekszet és müzlit kaptak a rászorulóknak.

7.4. Fehér Kereszt Közhasznú Egyesület Helyettes Szülő Hálózat

Működtető: Fehér Kereszt Közhasznú Egyesület

Férőhelyek száma: 113

Helyettes szülők száma: 54 család

A Fehér Kereszt Közhasznú Egyesület helyettes szülői hálózata az átmenetileg nehéz helyzetbe került családok gyermekeinek elhelyezését vállalja. A helyettes szülői gondozás kötelezően biztosítandó önkormányzati feladatát Budapest II. VI. VII. XIII. XIV. és XXI. kerülete, valamint Maglód, Üröm, Pilisborosjenő, Göd és Dunakeszi település egyesületünkkel kötött ellátási szerződés keretében látja el. Hálózatuk 0-12 éves korú gyermekek ellátására alakult, ettől idősebbeket egyéni elbírálás alapján fogadnak.

A helyettes szülői szolgáltatás a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások közül az átmeneti gondozás egyik formája. A Gyermekvédelmi törvény szabályozása szerint, a gyermek átmeneti gondozása megszervezhető helyettes szülőnél, gyermekek átmeneti otthonában, illetve családok átmeneti otthonában. A szolgáltatás az átmeneti gondozást, ennek keretében a gyermek teljes körű ellátását családi környezetben, speciálisan erre a feladatra felkészített családoknál biztosítja a szülő akadályoztatottságának időtartamára.

A szolgáltatást a vérszerinti szülők önkéntesen veszik igénybe, az ellátás tartalmát, időtartamát, az elhelyezés kezdetét és a végét, a szülő igénye alapján közösen határozzák meg. A vérszerinti szülő és a szolgáltatást nyújtó közös feladata, hogy a gyermek elhelyezése alatt, a szülő és gyermeke kötődését, személyes kapcsolatát a lehető legmagasabb szinten tartsák, és mindeközben a gyermek hazakerülése érdekében a család problémáját minél rövidebb idő alatt megoldják.

A helyettes szülői gondozás igénybevétele 2 gyermek esetében történt meg, összesen 144 gondozási napon. Az elhelyezést egy anya kérte, aki vidéki munkavállalása miatt ideig nem tudta gyermekei nevelését saját háztartásában ellátni. Egy 11 éves kislány és egy 7 éves fiú töltött 72-72 napot helyettes szülői gondozásban. Az ellátás végén a gyerekek hazatértek családjukhoz.

8. Családgondozás a kerületben működő munkásszállókon

8.1. Zászlós Munkásszálló

A 2013. év folyamán két családgondozó látogatta folyamatosan a munkásszállón élő családokat. Tapasztalataik szerint a családok többsége azért választja ezt a megoldást lakhatási problémáinak kezelésére, mert az albérletekkel ellentétben itt nem kell kauciót fizetni. A Munkásszállón élő gyermekes családok száma általában 25 és 30 között mozog. A családok kb. 25 %-a anyaoththonból, családok átmeneti otthonából érkezett, és kb. 50% a vidékről, a jobb megélhetés reményében felköltözöttek aránya.

A szállón élő családok gyakran költöznek albérletbe, vagy másik kerületbe, másik településre. 2013. december 31-ei adatok szerint 6 család 17 gyermek gondozását láttuk el 10 gyermeket alapellátásban, 6 gyermeket védelembe vétel keretében és 1 átmeneti nevelésben lévő gyermek hazagondozásában közreműködünk jelenleg is.

A korábban kialakított jó kapcsolatot ellenére a Szálló gondnoka nem minden esetben jelez a családgondozóknak az újonnan érkező családokról, a már kiköltözőkről, illetve a lakbértartozásokról.

A területileg illetékes védőnővel szoros az együttműködés e tekintetben is, sok esetben közösen történnek a családlátogatások és gyakoriak a konzultációk is a közös esetekben.

8.2. Invest Munkásszálló

Az Invest Munkásszállón az év folyamán egy szakember látogatta folyamatosan a kisgyermekes családokat. A beköltözők a szállón folyamatosan igényelhetnek lakbérkedvezményt. A felkínált lehetőséget egyre több család vette igénybe.

Az alapellátásban gondozott gyermekek száma 6 fő, mely 5 családot érintett. Védelembe vett gyermekek száma 2, amely 2 családot jelentett.

Átmeneti nevelésben 7 gyermek volt (3 család). Családbafogadással 3 kiskorú lakik a szállón (2 család).

A szálló gondnokával az együttműködés nagyon jó, több alkalommal előfordult az év folyamán, hogy azonnal tudott lakhatási lehetőséget biztosítani a fedél nélkül maradó családok számára. Jellemző, hogy ezen a munkásszállón kevesebb azon családok száma, ahol gyermekvédelmi intézkedés vált szükségessé.

9. Kapcsolattartás a kerületi rendőrkapitánysággal

A Budapesti Rendőr-főkapitányság XXI. Kerületi Rendőrkapitányság munkatársaival Központunk szakembereinek együttműködése példaértékű volt. Több alkalommal is előfordult, hogy családlátogatások alkalmával biztosították a terepet munkatársaink részére olyan családok esetében, ahol várható volt, hogy munkatársainkat atrocitások érhetik.

A Humán Szolgáltatások igazgatósága Gyermekjóléti Központjának az év során összesen 120 esetben küldtek jelzést a szükséges gyermekvédelmi intézkedés megtétele érdekében.

10. Fiatalkorúak pártfogó felügyelete

A Humán Szolgáltatások Igazgatóságánál heti egy alkalommal, csütörtök délutánként, az Ady-lakótelepen található Családsegítő Községi Házban pedig hétfőn délutánként fogadta a kerületben élő, pártfogó felügyelet alatt álló fiatalkorú személyeket Budapest Főváros Kormányhivatala Igazságügyi Szolgálatának munkatársa.

A 2013. év statisztikai adatai az alábbi képet mutatják:

Fiatalkorú által elkövetett bűncselekmény miatt 93 esetben készült környezettanulmány, amelyek legnagyobb része még nem érkezett el a végrehajtási szakba.

A jelenleg folyamatban lévő pártfogói ügyek száma: 71.

Felfüggesztett szabadságvesztéssel áll pártfogó felügyelet alatt: 23 fő

Próbára bocsátott: 12 fő

Vádelhalasztás: 32 fő, ebből kábítószer miatti elterelés: 27 fő. Itt történt legnagyobb emelkedés a tavalyi adatokhoz képest, de legnagyobb részük már betöltötte a 18. életévét.

Feltételesen szabadlábra helyezett: 2 fő

Javítóintézetből ideiglenes elbocsátás alatt: 2 fő

Bv-ben van: 3 fő

Ismeretlen helyen tartózkodik: 4 fő

11. Nyári gyermekétkeztetés

A települési önkormányzatok részére szociális nyári gyermekétkeztetés céljából 2013. évben nyújtott támogatás igénylésének, folyósításának és elszámolásának részletes szabályairól szóló 30/2013. (IV. 30.) EMMI rendelet által biztosított lehetőségekkel élve az Önkormányzat a 2013. évben is pályázatot nyújtott be a szociális nyári gyermekétkeztetés megvalósítása érdekében.

2013. június 17. és 2013. augusztus 30. között összesen 14080 adag meleg ételt osztottak ki munkatársaink a Hollandi úton működő gyermektáborban, és az AMK éttermében, a kerületben állandó bejelentett lakó-, vagy tartózkodási hellyel rendelkező, és rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek között. A HSZI és az Önkormányzat – amennyiben erre lehetőség lesz – az idei évben is rész kíván venni a pályázaton.

12. Szabadidős csoportok

Kamasz klub – foglalkozásain a gyermekek megismerkedhettek egymás problémáival. Beszélgethettek a családról, hobbiokról, érdeklődési körükről, filmekről.

Zsibongó – a 6-12 éves korú gyermekek részére működtetett, a szabadidő hasznos eltöltését szolgáló közösségi tér. Húsvét előtt pl. a húsvéti ünnepkörhöz köthető kézműves tevékenység (papír nyuszi készítése) várta a Zsibongó klub iránt érdeklődő gyermekeket.

Májusban a generációk közötti ismerkedés keretében az idősek nappali ellátását igénybe vevő felnőttek és a Zsibongóba járó gyermekek közösen kézművesedtek, ismerkedtek. Júniusban bográcsozást szervezett nekik Központunk, a menü paprikás krumpli volt.

Decemberben a karácsonyi ünnepkörhöz köthető hagyományokat elevenítették fel. Karácsonyi díszeket készítettek és közösen díszítették fel a HSZI Karácsonyfáját.

Nyári program keretében június 17-től sportprogramokat szerveztünk a gyermekeknek, de az időjárás függvényében társasjátékoztunk velük, illetve kézműves foglalkozást tartottunk számukra. Június 24- től a Családsegítő Községi Ház nyújtotta szolgáltatásokkal ismerkedtek a fiatalok.

Erzsébet Tábor- „Mesés Nyár Vár ránk”. A Gyermekjóléti Központ 100 csepeli gyermek táboroztatását szervezte meg, élve a Magyar Nemzeti Üdülési Alapítvány által nyújtott lehetőséggel. Az Önkormányzat képviselő-testülete a befizetendő önrészt is átvállalta, így a rászoruló családok gyermekei ingyen tölthettek 6 napot Zánkán.

Októberben sportnapot (foci, pingpong és csocsó bajnokság) és capoeira bemutatót szerveztünk.

13. Cselekvési terv – beszámoló a végrehajtásról

13.1. A jelzőrendszer tagjaival való együttműködés minőségének fejlesztése

A Gyámhivatal rendszeresen részt vett a Humán Szolgáltatások Igazgatósága Gyermekjóléti Központja által szervezett esetmegbeszéléseken, és napi kapcsolatban volt a Központ szakembereivel. Több oktatási-nevelési intézmény kereste meg a Gyermekjóléti Központ munkatársait telefonon, segítséget kérve egy-egy aktuális probléma megoldásához.

A Központ munkatársai az óvodai, iskolai gyermekvédelmi felelős munkaközösségek értekezletein is több alkalommal részt vettek, és az ilyen irányú felkéréseknek a továbbiakban is szívesen eleget tesznek.

Budapest, 2014. április

A Humán Szolgáltatások Igazgatósága ez úton mond köszönetet – a nevek, intézmények, szervezetek külön felsorolása nélkül – mindazoknak, akik segítséget nyújtottak a 2013. évről szóló gyermekvédelmi beszámoló elkészítésében.